

Kirje

7.10.2020

VN/15957/2020
VN/15957/2020-TEM-19

Liikenne- ja viestintäministeriö

TEM:n lausunto LVM:n lausuntopyyntöön HE liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalaan koskevaan lainsäädäntöön tehtävistä muutoksista

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) lausuntoa 25.9.2020 liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalaan koskevaan lainsäädäntöön tehtävistä muutoksista. TEM toteaa lausuntona seuraavaa.

Kommentit kootusti

Huoltovarmuuden näkökulmasta

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on tuotu esille meriliikenteen merkitys huoltovarmuuden kannalta. Tämän lisäksi tulee lentoliikenteen osalta huomioida, että ilmarahdina kuljetetaan myös huoltovarmuuden kannalta kriittisiä tuotteita kuten esimerkiksi lääkkeitä. Lentoliikenteenkin yhteydessä tulee siis ottaa huomioon huoltovarmuusnäkökulma.

Hallituksen esityksen tavoitteena on, että toimivaltaisella viranomaisella olisi käytettävissään monipuolinen keinovalikoima toimenpiteitä normaaliolojen häiriötilanteiden tai muiden yhteiskunnan poikkeustilanteiden hoitamiseen. Tavoitteena on myös, että tarvittavat rajoitukset voitaisiin kohdistaa mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla ja aiheuttaen mahdollisimman vähän haittaa välttämättömälle liikenteelle, kuten henkilöliikenteelle tai rahti- ja tavaraliikenteelle tai tietyllä alueella tapahtuvalle liikenteelle.

Mahdollisia uusia rajoituksia otettaessa käyttöön tulisi aina ottaa huomioon ja arvioida niiden vaikutukset myös Suomen huoltovarmuudelle. Rajoituksilla ei tule vaarantaa huoltovarmuuden turvaamista.

Teollisuuspolitiikan näkökulmasta

Suomi on maantieteellisen asemansa vuoksi riippuvainen meri- ja lentoliikenteen tavara- ja henkilökuljetuksista. Liikenteeseen liittyvissä säädösmuutoksissa on tärkeää huomioida, että muutoksilla ei tarpeettomasti vaikeuteta vientiteollisuuden toimintaedellytyksiä tai aiheuteta vientiteollisuudelle lisäkustannuksia, joiden myötä yritysten kilpailukyky heikkenisi. Covid-19-pandemian myötä on havaittu, millaisia vaikeuksia ja taloudellisia seurauksia rahti- ja henkilöliikenteeseen liittyvät rajoitukset ja rajoitusten uhka voivat

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

www.tem.fi

yrittäjille tuottaa. Terveysturvallisuutta vaarantavissa tilanteisissa käyttöön otettavien toimenpiteiden on oltava suhteutettavissa niiden terveydellisiin ja taloudellisiin seurauksiin.

Matkailualan näkökulmasta

Viime vuosina voimakkaasti kasvanut matkailuala on riippuvainen toimivista liikenneyhteyksistä ja sujuvista matkaketjuista. Yritysten ja elinkeinon näkökulma jää kuitenkin suhteellisen pienelle huomiolle kokonaisuudessa. Matkailun näkökulmasta Suomen kansainvälinen saavutettavuus on matkailun ehto: ilman toimivia liikenneyhteyksiä Suomi on kansainvälisesti hyvin vaikeasti saavutettavissa. Lentoyhteyksien ja vesiliikenteen mahdollisten uusien rajoitustoimien tulee näin ollen aina perustua riittävän vahvaan tieteelliseen näyttöön (esimerkiksi tartuntatautien osalta: kuinka monta tautitapausta havaittu suhteessa matkustajamääriin kokonaisuudessaan).

Myös elinkeino- ja yritysvaikutuksia tulee arvioida ennen uusien lento- tai vesiliikenteen rajoitusten asettamista. Yritysvaikutusten arviointi on osa lainsäädännön taloudellisten vaikutusten arviointia. Säädöshankkeiden yritysvaikutusten arvioinnilla pyritään yritysten ja kilpailukykyyn kannalta parempaan säädösympäristöön. Yritysvaikutuksia arvioitaessa on tarkasteltava sääntelyn ja erilaisten toteuttamisvaihtoehtojen vaikutuksia etenkin yritysten kustannuksiin ja tuottoihin (mm. hallinnollinen taakka), yritysten väliseen kilpailuun ja markkinoiden toimivuuteen, pk-yrityksiin, yrittäjyyteen ja yritysten kasvumahdollisuuksiin, yritysten investointeihin ja innovaatiotoimintaan sekä yritysten kansainväliseen kilpailukykyyn. Lisätietoja: <https://tem.fi/lainsaadannon-yritysvaikutusten-arviointi>

Suomen kansainvälisen saavutettavuuden huomioimisen lisäksi myös Suomen sisäisten yhteyksien toimivuus tulee huomioida, erityisesti jos kansainvälinen matkustus Suomeen on mahdotonta vielä pitkään. Kotimainen matkailukysyntä ei kuitenkaan yksistään riitä korvaamaan menetettyä kansainvälistä matkailutuloa. Ensisijaisena tavoitteena tulisi olla matkailukysynnän mahdollistaminen myös tulevissa koronapandemian kaltaisissa poikkeustilanteissa, terveysturvallisuus huomioiden. Tämä edellyttää merkittäviä panostuksia mm. testauskapasiteettiin. EU-maiden yhtenäiset käytännöt esimerkiksi matkustusrajoitusten raja-arvojen, testauksen ja karanteenivaatimusten suhteen selkeyttäisivät tilannetta matkailuelinkeinon suuntaan.

Osastopäällikkö

Antti Neimala

Neuvotteleva virkamies

Pertti Hämäläinen

Jakelu LVM Liikenne- ja viestintäministeriö

Tiedoksi TEM Vahtera Eeva, Backman Henri, Silanterä Anita, Kyyrä Sanna, Kuhmonen Hanna-Mari, Honkanen Ida